

Azərbaycan Respublikası adından
Q Ə T N A M Ə

İş № 2(103)-9994/2018
16 oktyabr 2018-ci il

Bakı şəhəri

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki kollegiyası

Hakimlər Hüseyinov Abiddin Qabil oğlunun sədrliyi və məruzəsi ilə,
Cəmilova Xəyalə Adil qızından və Xəlilov İsmayıl Kamil oğlundan ibarət tərkibdə,
Səfərli Xədicə Əlicabbar qızının katibliyi,
cavabdehlər SAAun və Yadulla Məhərrəmovun iştirakı ilə,

iddiaçı Ləğvətmə prosesində olan "Royalbank" ASC-nin cavabdehlər SAA qarşı kredit borcunun tutulması tələbinə dair Bakı Şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsinin 2(007)-1158/2014 sayılı iş üzrə 01 may 2014-cü il tarixli qətnaməsindən cavabdehlər tərəfindən verilmiş apellyasiya şikayəti əsasında mülki işə Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin binasında açıq məhkəmə iclasında baxaraq

MÜƏYYƏN ETDİ:

Bakı Şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsinin 01 may 2014-cü il tarixli qətnaməsi ilə iddiaçı Ləğvətmə prosesində olan "Royalbank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra – Bank) cavabdehlər SAA qarşı iddiası qismən təmin edilmiş, cavabdehlərdən birgə qaydada iddiaçının xeyrinə 668,89 ABŞ dolları əsas, 789 ABŞ dolları faiz, 50 ABŞ dolları cərimə borcu olmaqla, cəmi 1507,93 ABŞ dolları pulun ödəniş gününə dolların manata olan məzənnəsi nəzərə alınmaqla manatla və ödənilmiş dövlət rüsumunun bir hissəsinin əvəzi qismində 27 manatın ödənilməsi qət edilmiş, iddia qalan hissədə təmin olunmamışdır.

Cavabdehlər apellyasiya şikayəti verərək qətnamənin iddianın təmin edilmiş hissəsində ləğv olunmasını və iddianın tam rədd olunmasına dair qətnamə çıxarılmasını xahiş etmişlər.

Apellyasiya şikayəti onunla əsaslandırılmışlar ki, Bakı Şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsində 01 may 2014-cü ildə qətnamə elan olunmasına baxmayaraq, məhkəmə mübahisəsi barədə məlumatları olmayıb. 14 avqust 2009-cu ildə Bank ilə 12 ay müddətinə NİS-4815 sayılı kredit müqaviləsi imzalayıblar. Müqavilənin müddəti 14 avqust 2010-cu ildə bitib. 06 sentyabr 2010-cu ildə cavabdehlər tərəfindən sonuncu ödəniş edilib. İddiaçı iddia ərizəsini 2014-cü ilin fevral ayında 3 illik iddia müddətini ötürməklə verib.

Apellyasiya baxışı zamanı cavabdeh SAA apellyasiya şikayətini müdafiə edərək bildirdi ki, sonuncu dəfə 2010-cu ildə 248 ABŞ dolları ödəniş edib. Banka təxminən 800 ABŞ dolları borcu qalıb. İddiaçı iddianı iddia müddətini ötürməklə verib. Ona görə də qətnamə iddianın təmin edilmiş hissəsində ləğv olunmalı, iddia tam rədd olunmalıdır.

Cavabdeh SAA izahatında bildirdi ki, sonuncu dəfə 20 iyun 2011-ci il tarixində atasının əvəzinə ödəniş edib. Həmin tarixli mədaxil orderindəki imza ona məxsusdur.

İddiaçının nümayəndəsi əvvəlki məhkəmə iclasında apellyasiya şikayətinə etiraz edərək bildirmişdir ki, sonuncu ödəniş 2012-ci ilin iyul ayında edilib. Nümayəndə apellyasiya şikayətinin təmin olunmamasını xahiş etmişdir.

Məhkəmə kollegiyası cavabdehlərin, iddiaçının nümayəndəsinin izahatını dinləyib, apellyasiya şikayətinin dəlillərini və iş materiallarını araşdıraraq hesab edir ki, apellyasiya şikayəti qismən təmin edilməlidir.

İlk növbədə nəzərə alınmalıdır ki, Azərbaycan Respublikası Mülki Prosessual Məcəlləsinin (bundan sonra – MPM) 372.6-cı maddəsinə görə apellyasiya instansiyası məhkəməsi birinci instansiya məhkəməsinin qətnaməsinin əsaslığını onun düzünə və ya dolayısı ilə mübahisələndirilən hissəsində, şikayət qərarın ləğv edilməsinə yönəldikdə və ya apellyasiya şikayətində və ona etirazlarda ifadə olunmuş dəlillərə əsasən mübahisənin predmeti bölünməz olduqda isə tam yoxlayır. Baxılan iş üzrə apellyasiya baxışının hədlərini qətnamənin təmin olunmuş hissəsinin qanuniliyinin və əsaslığının yoxlanılması təşkil edir. Çünki iş üzrə çıxarılmış qətnaməni iddiaçı mübahisələndirməmiş, cavabdehlər isə qətnaməni yalnız həmin hissədə mübahisələndirmişlər.

Birinci instansiya məhkəməsi iddiaçının izahatı və iş materialları əsasında müəyyən etmişdir ki, 14 avqust 2009-cu il tarixli, NİS-4815 sayılı kredit müqaviləsinə əsasən Bank cavabdeh SAAa 12 ay müddətinə illik 30 faiz dərəcəsi ödəmək şərti ilə 2684 ABŞ dolları kredit vermiş, borc alan müqavilə üzrə öhdəliklərini lazımcına icra etməmişdir.

14 avqust 2009-cu il tarixli, NİS-4815 sayılı zəminlik müqaviləsinə əsasən, cavabdeh Yadulla Məhərrəmov SAAun 14 avqust 2009-cu il tarixli, NİS-4815 sayılı kredit müqaviləsi üzrə öhdəliyin icrası üçün zəminliyi öz üzərinə götürmüşdür.

Bakı Şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsinə təqdim olunmuş maliyyə arayışına və cavabdeh SAAun kredit müqaviləsi üzrə hesabından çıxarışına əsasən, cavabdeh SAAun Banka 22 yanvar 2014-cü il tarixə 668,89 ABŞ dolları əsas, 789,04 ABŞ dolları faiz borcu yaranmışdır.

Məhkəmə işin müəyyən edilmiş hallarına Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 385.1, 427.3, 448.1, 442, 445.1, 445.2.1, 470.1, 472.1, 472.2 və 462.1-ci maddələrini tətbiq etməklə belə qənaətə gəlmişdir ki, iddia tələbi kredit müqaviləsinə xitam verilməsi, əsas və faiz borcu ilə bağlı hissələrdə tam, cərimə borcu hissəsində qismən əsaslıdır.

Məhkəmə kollegiyası hesab edir ki, birinci instansiya məhkəməsi iş materialları əsasında cavabdehin kredit müqaviləsi üzrə öhdəliyini lazımcına icra etmədiyi barədə düzgün qənaətə gəlsə də, 10.01.2014-cü il tarixədək hesablanmış faiz və cərimə borcunun tutulması barədə əsaslı nəticəyə gəlməmişdir.

Mülki işin hallarından da görünür ki, Bankın cavabdehlə bağladığı kredit müqaviləsi üzrə pulun verilməsi müddəti 14 avqust 2010-ci ildə bitmişdir. İddiaçı pulun verilməsi müddətinin bitməsindən sonrakı 3 ildən artıq müddət ərzində əsas borca faizlərin hesablanmasını davam etdirərək borcluya qarşı əsas borcdan artıq məbləğdə faiz, həmçinin cərimə tələbi irəli sürmüşdür. Apellyasiya baxışı zamanı təqdim edilmiş maliyyə arayışı, hesabdən çıxarışlar və iddiaçının nümayəndəsinin izahatı əsasında müəyyən edilmişdir ki, pulun verilməsi müddətinin bitdiyi günədək hesablanmış 673,78 ABŞ dolları faiz borcundan 490,05 ABŞ dolları ödəniş edilmiş, beləliklə, həmin günə cavabdehin Banka 668,89 ABŞ dolları əsas, 183,73 ABŞ dolları faiz borcu yaranmışdır.

“Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 399.3, 399.4, 445 və 449-cu maddələrinin bəzi müddəalarının şərh edilməsinə dair” Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun 24 dekabr 2014-cü il tarixli Qərarında ifadə olunmuş hüquqi mövqeyə əsasən kreditör kredit müqaviləsindən irəli gələn öhdəliyin icrası üçün nəzərdə tutulmuş müddət bitənədək pul vəsaitindən istifadə haqqının (faizlərin), həmin müddətdən sonrakı dövr üçün isə öhdəliyin icra edilməməsinə görə mülki qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş və hesablanmış faiz formasında zərərin (real zərər və əldən çıxmış faydanın) ödənilməsinə tələb edə bilər.

Beləliklə, hazırkı iş üzrə iddiaçının kreditin verilməsi müddətinin bitdiyi gündən sonrakı dövr üçün həmin müqaviləyə uyğun faiz və cərimə tələbinin maddi hüquqi əsası yoxdur. İddia yalnız pulun verilməsi müddətinin bitdiyi günədək hesablanmış faiz borcu tələbi hissəsində təmin oluna bilər.

Apellyasiya şikayətində cavabdehlər sonuncu ödənişi 06 sentyabr 2010-cu il tarixində etdiklərini bildirsələr də, apellyasiya baxışı zamanı iddiaçı tərəfindən kredit müqaviləsi üzrə 20.06.2011-ci il tarixdə borclunun 125 ABŞ dolları ödəniş etməsi barədə kassa mədaxil

orderinin əslı məhkəməyə təqdim edilmişdir. Cavabdeh Yadulla Məhərrəmov məhkəmə iclasında 20.06.2011-ci ildə atasının əvəzinə ödəniş etdiyini və qəbzdəki imzanın ona məxsus olduğunu etiraf etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə əsasən, müəyyənləşdirilmiş qaydada iddia irəli sürüldükdə, habelə borclu şəxs borcu etiraf etməsini göstərən hərəkətlər etdikdə iddia müddətinin axımı kəsilir. Fasilədən sonra iddia müddəti yenidən başlanır. Fasiləyə qədər keçmiş vaxt yeni müddətə daxil edilmir (maddə 380). Bu baxımdan hazırkı mübahisə üzrə iddia müddətinin axımı 14 avqust 2010-cu ildən deyil, 21 iyul 2011-ci ildən hesablanmalıdır. Bank iddia ərizəsi isə birinci instansiya məhkəməsinə 12 fevral 2014-cü ildə, yeni üç illik iddia müddətini ötürmədən müraciət etmişdir.

Ona görə də birinci instansiya məhkəməsinin qətnaməsi pulun tutulması hissəsində dəyişdirilməli, həmçinin MPM-in 119.1-ci maddəsinə əsasən tələbin təmin olunan hissəsinə müvafiq olaraq ödənilmiş rüsumun 15 manatı cavabdehlərə aid edilməlidir.

Yuxarıda göstərilənlərə əsasən və MPM-in 382, 384, 392, 393 və 405-ci maddələrini rəhbər tutaraq, Məhkəmə kollegiyası

QƏT ETDİ:

Cavabdehlər SAAnun apellyasiya şikayəti qismən təmin edilsin.

Bakı Şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsinin 2(007)-1158/2014 sayılı iş üzrə 01 may 2014-cü il tarixli qətnaməsi borcun tutulması hissəsində dəyişdirilsin.

Cavabdehlər SAAndan müştərək qaydada 668,89 ABŞ dolları əsas, 183,73 ABŞ dolları faiz borcu olmaqla, cəmi 852 (səkkiz yüz əlli iki) ABŞ dolları 62 (altmış iki) sent pul (ödəniş gününə dolların manata olan məzənnəsi ilə manatla) və ödənilmiş dövlət rüsumunun 15 manatı Ləğv prosesində olan "Royalbank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin xeyrinə tutulsun.

Qətnamədən rəsmi qaydada verildiyi gündən 2 (iki) ay müddətində Bakı Apellyasiya Məhkəməsi vasitəsilə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinə kassasiya şikayəti verilə bilər.

Sədrlik edən hakim imza:
Hakimlər imzalar:

Abiddin Hüseynov
Xəyalə Cəmilova
İsmayıl Xəlilov

Əslı ilə düzdür
Hakim:

Abiddin Hüseynov